

Din gård

IDA, ALEXANDER, EBBA OCH ELIAS PÅ
STORA SEGERSTAD SER LJUST PÅ FRAMTIDEN

Redo för verkligheten

Alla kan
byggnadsvårda
– eller?

Gustav
fixade
kungens käk

Bröderna
prisas för
sitt tänk

#1 2023

Ingen
Jante i
Vetlanda

Hon
mjölkar bäst
i Tranås

Solcells-
besiktningen – en
solskenshistoria

Ett magasin från
Länsförsäkringar
Jönköping

Vad är rätt pris för svensk mat?

Magnus Olsson är vd på Länsförsäkringar Jönköping. Han gillar återbruk dels för att det är positivt att kunna renovera något som ofta har "en själ". Dels för att det långsiktigt är mycket mera hållbart.

Missa inte!

Grenåsa Byggnadsvård kan konsten att renovera varsamt och att återbruka. Just ordet "återbruk" tror jag inte fanns för ett antal år sedan, men är idag hur naturligt och modernt som helst. Det tycker jag är bra! Läs mer om hur gårdsägaren Simon byggnadsvårdar, på sidorna 18-22.

Allt tyder på att vi är på väg in i en ny lågkonjunktur. En svag krona, brist på komponenter, en stigande ränta och en galopperande inflation. Inflationen i sin tur beror till stor del på höjda livsmedelspriser och då pekar många på bönderna. Med ökande priser för insatsvaror som diesel, konstgödsel och el måste priserna öka. Men jag tror att vi har en större "bov i dramat" i nästa led: grossist- och butiksledet. Jag är beredd att betala lite extra för bra, lokalt producerad mat, om jag vet att ni som producerar maten får skäligt betalt. Ni är landsbygdens ryggrad, inte bara för matproduktionen, utan även för en levande landsbygd!

I det här numret av Din gård har vi bland annat intervjuat studenter på Stora Segerstad Naturbrukscenter om framtiden. Intresset för en hållbar framtid är stort, inte minst när klimatrappor som den senaste från IPCC blir allt tydligare. Lägg till självförsörjningsgrad och beredskapsfrågor, så är det lätt att förstå att det är viktigt med en tillväxt inom de gröna näringarna. Och fint att se det starka intresset bland ungdomarna.

Vi skriver också om "recycling", eller på svenska: återbruk. Länsförsäkringar har alltid värnat om vårt lokala samhälle, som vi lever och verkar inom. Det kommer vi fortsätta att göra, för all tid. En del av det innebär också att ta ett allt större ansvar för hållbar utveckling. För oss innebär det en rad olika åtgärder, men inte minst återbruk. Vid skadereglering jobbar vi alltmer med reparationer av delar eller utbyte till en annan begagnad del, istället för att alltid ersätta med en ny. Kasserade mobiltelefoner skickas för omhändertagande av delar, vi samlar in lantbruksskrot och inte minst arbetar vi skadeförebyggande. Genom Säker Gård-utbildningar, elbesiktningar och många andra projekt förhindras att en olycka sker. Det är alltid svårt att uppskatta värdet av dessa insatser, men lågt räknat vet vi att det överstiger 50 miljoner kr per år! Att en skada inte sker är givetvis alltid bra, men nu blir det allt tydligare att det även är bra för en hållbar utveckling. Det arbetet ska vi fortsätta att utveckla och investera mer i.

Som uppvuxen på en mjölkgård blir jag även extra glad när jag i magasinet läser om kon i Tranås som har vunnit pris för sin mjölkning. Det är ett jordnära reportage på riktigt. En gång i tiden fanns kampanjen "mjölk ger starka ben". Jag dricker fortfarande mjölk varje dag och jag springer varje vecka.

Med hopp om en riktigt skön vår!

6

24

18

10

8

- 2 **Ledare**
- 3 **Innehåll**
- 4 **De är årets Säker bonde**
- 5 **Bondsonen i styrelserummet**
- 6 **Hon mjölkar bäst i Tranås**
- 8 **Säkert vimmel i Tenhult**
- 10 **De är framtiden inom gröna näringar**
- 14 **Komplett team i Vetlanda**
- 18 **Perfekt tajming för Grenåsa Byggnadsvård**
- 23 **Joakims solcellsbesiktning kan ha räddat liv**
- 24 **Vi kan Företag & Lantbruk**
- 26 **Korsord**
- 24 **Hallå där Gustav Arnell - vad bjöd du kungen på?**
- 27 **Kontakta redaktionen**

Din gård

En tidning för dig som har en gårds- eller lantbruksförsäkring hos Länsförsäkringar Jönköping.

Ansvarig utgivare: Ida Severin
Redaktör: Nina Marjavaara
Design: Ny Studio

Säker bonde

Utmärkelsen Säker bonde ges varje år till den av våra kunder som utmärkt sig under året genom att bedriva ett gediget och genomtänkt säkerhetsarbete på sin gård, för optimal trygghet och utveckling av verksamheten och dess arbetsmiljö.

För att kunna bli nominerad till Säker bonde krävs att gården i grunden är en certifierad Säker Gård eller Säker Hästverksamhet.

Skadeförebyggare Joakim Didrik, pristagarna Pär och Roy Johansson och vd Magnus Olsson på scen under LRF:s stämma i Värnamo 15 mars.

” ÅRETS PRISTAGARE *Vi jobbar bra ihop*

Ett framgångsrikt lagarbete är nyckeln för årets pristagare. När Länsförsäkringar Jönköping delar ut sitt årliga pris Säker bonde går det den här gången till två personer: Bröderna Johansson.

Pär Johansson bor kvar på föräldragården Gatu Västergård i Lemnhult. Brorsan Roy har flyttat till en egen gård. Men Gatu sköter de tillsammans – som ett väloljat team. Nu prisas bröderna Johansson för sitt gedigna säkerhetsarbete.

Grattis, hur känns det?

– Jätteroligt, lite oväntat med, säger Pär Johansson.

På gården har bröderna köttproduktion, 140 djur varav 60 dikor. Säkerhetstänket har de med sig i allt de gör.

Vilka är de största riskerna på gården, som du ser det?

– Det finns risker med allting, om man säger, djuren och så... Vi försöker att arbeta förebyggande. Alltid förbättra saker, hela tiden. Man kommer in på

nya saker man kan göra, som kan vara smidigare, byta till bättre utrustning... Att jobba med säkerheten på gården är ett konstant arbete, menar Pär.

– Ja det är det ju. Men det är ju roligt när det blir lite bättre med! Så jobbar vi bra ihop med, jag och min bror, det är inte bara jag som gör detta.

Ert samarbete är er framgångsfaktor?

– Ja, man kompletterar alltid varann. Man är bra på olika saker. Han är bra på maskinerna, han har jobbat med det tidigare. Jag har jobbat med byggnader och så och kanske är lite bra på det, byggnadsunderhåll. Så hjälps vi åt med djuren.

Vad ska ni göra nu för pengarna?

– Det har vi inte kommit till än. Men det är nog inga problem att hitta på något! **1**

Juryns motivering

Årets Säker bonde går till två inspirerande killar, som med imponerande energi driver föräldragården Gatu Västergård vidare.

Här har de köttdjursproduktion. De var tidigt ute och installerade solcellsanläggning och 2022 blev de Säker gård. I allt sitt arbete har bröderna med sig ett hållbart tänk med hög riskmedvetenhet, vilket resulterat i få skador genom åren. Det gillar vi på Länsförsäkringar Jönköping!

Därför går äran, 5000 kronor och utmärkelsen Säker bonde 2022 till: Pär och Roy Johansson.

Från dräng till styrelseordförande

Bondsonen Gustav Österström från Linderås har valts till ordförande för Länsförsäkringar Jönköpings styrelse. Logiken och inställningen från uppväxten tar han med sig in i styrelserummet.

Text och foto **Nina Marjavaara**

Han föddes 1984 och växte upp på en mindre mjölkgård mellan Gränna och Tranås. De sista åren drev föräldrarna lite köttproduktion – men det var länge sedan nu som Gustav själv var aktiv på gården.

Skulle du kunna gå som dräng i dag?

– Jag kunde det, men det är några år sen. Mycket har hänt på gårdarna. Jag fixar fortfarande att köra traktor, göra rent i ladugården och måla hus. Men pröva mig inte två dagar i en modern ladugård!

Som vuxen flyttade han åtta mil norrut, till Linköping, och utbildade sig till civilingenjör med inriktning industriell ekonomi. Sedan 2015 är Gustav vd på Science Park. Familjen består av sambon och en dotter på fem år, och huset de bor i ligger i Mariebo.

Ett förtroende

Att nu ha blivit vald till styrelseordföranden tycker han känns hedrande.

– Det är ett stort förtroende. Man känner ett ansvar att göra en bra insats framöver, både bevara det som är bra och bygga vidare för framtiden. Det blir kul, säger Gustav.

Gustav Österström, 38, valdes till ny ordförande under bolagsstämman i Jönköping 12 april.

Vad tar du med dig från landet – in i styrelserummet?

– Framförallt att man arbetar tills man är klar. Ett lantbruk är ganska resultatorienterat. Det finns inte så mycket tidsperspektiv. Har du fått ett uppdrag ser du till att lösa det.

Grundlogiken, hur samhället hänger ihop, har han också med sig.

Vilken bild har du av LFJ i dag?

– Väldigt välskött bolag med ett stort samhällsengagemang och duktiga medarbetare. Att vi är kundägda är en fantastisk position att bygga vidare från. Kan man nu mixa den långa historiken med innovation och nya idéer får man den bästa av två världar, resonerar Gustav.

Längtar hem

Styrelsens viktigaste uppdrag, som han ser det, är att tillgodose ägarnas perspektiv. Det vill säga kundernas. Som ledare vill han se saker genomförda.

– Jag gillar att sätta tydliga mål: Var vill vi befinna oss om fem till tio år? Och utifrån det konkretisera strategier. Jag kommer från den opportunistiska delen av näringslivet visst, men jag är inte den galna innovatören. Snarare ordning och reda och visioner – i kombination.

Gården hemma då? Den besöker han så ofta det går.

– Det är bara 45 minuter upp så vi är ganska ofta där, men förutsättningarna för att bara köra ut med traktorn en fin lördag finns inte riktigt. När jag studerade kunde jag åka hem och jobba på gården med brorsan. Det är något jag kan sakna. Det konkreta och handfasta. **T**

Olivia har hittills i livet producerat i snitt 30 kg mjölk om dagen och närmar sig den mäktiga hundra tons-gränsen. Just nu är den prisvinnande kon dräktig och "i sink". I sommar kommer hennes sjunde kalv, om allt går vägen, berättar Anders Fransson.

Olivias mjölk räckte hela vägen till pallen

När fjolårets högst avkastande SRB-kor listades kom Tranåsbon Anders Franssons Olivia trea – i hela landet. Detta efter att ha mjölkat imponerande 19 600 kg ECM. Hemligheten? Bra härstamning och "en himla aptit".

Text och foto Nina Marjavaara

Musiken från P4 skvalar trivsamt i ladugården på Uddesbo utanför Tranås. Här står Olivia, till synes oberörd av uppståndelsen hon skapat.

När Växa Sverige* i våras publicerade listan på bäst mjölkande svensk rödbrokgiga kor 2022 kom den snart nioåriga kon trea. Detta efter att som 6:e kalvare ha noterats för hela 19 605 kg energikorrigerad mjölk (ECM), omräknat i 305-dagars.

– När Växa Sverige var här och tog bild och la på sin Facebook blev det 2 015 "gilla" på'nä. Och hundra kommentarer, säger Anders Fransson och ler.

Sifferminnet sviker honom sällan.

Elva generationer

Föräldragården har varit i hans släkt sedan 1784 – i elva generationer. Anders tog över ihop med sin bror 1990. Sedan 2004 driver han verksamheten, som nu är en Säker gård, på egen hand.

I dag har han två robotar och ett hundratal mjölkande kor, som tillsammans ger honom en miljon kg mjölk per år, som han sedan säljer vidare till Arla.

"Hundratonare"

År 1956 kom den lyckosamma kofamilj

som Olivia härstammar från till gården, från Björka Säby i Östergötland.

Varför ger hon så mycket mjölk?

– Bra härstamning. Fadern Boxer är bra. Och morfar Hällom. Den kombinationen har varit lyckosam. Och morfars far har gett många hundra tons kor, sådana som producerat 100 ton mjölk under sin livstid, säger Anders.

Duktiga Olivia, som alltså föddes 2014, har hittills producerat 30 kg mjölk per levnadsdag.

– Hon är snart hundratonare hon med!

I sommar kalvar hon nu för sjunde gången, om allt går vägen. Två-tre laktationer är annars snittet. Så hon är en bit över det. Och långt över snittet också för vad en ko mjölkar.

En gräns sprängdes 2019, när mjölkavkastningen i alla län för första gången snittade på över 10 000 kg, enligt uppgifter från Växa.

Och det dubblar hon ju.

Favoriten

Ju mer de mjölkar ju mer kraftfoder får de, och den resliga Olivia äter gärna.

– Hon har ju en himla aptit. Kan hon stjälta något extra så gör hon det med!

Kanske har det varit en bra taktik?

Sund har hon i alla fall hållit sig, konstaterar Anders, som när han avlar alltid försöker få fram hållbara kor – med bra juver, klövar och fin exteriör som helhet.

– Sen är det en sak på papperet och en sak i verkligheten. Men Olivia har varit frisk.

Hur är det, blir kossan mer som ett redskap när man arbetar som du – eller en individ?

– De blir individer. Sen har man vissa favoriter, som Olivia. Hon mjölkar ju så bra! **1**

*Sveriges största husdjursförening med koll på 200 000 kor i Kokontrollen.

Anders sköter sin avel i samarbete med avelsrådgivare Julia J Nilseryd. Olivia härstammar från VR Boxer/Hällom.

Så får du koll på läget – och rabatt på gårdsförsäkringen

Under mars genomfördes två Säker gård-utbildningar. En på Tenhults Naturbruksgymnasium och en på Stora Segerstad Naturbrukscentrum. Din gård hängde med på den första.

Text och foto **Nina Marjavaara**

Utbildningen Säker gård, som bygger på skadeförebyggarnas "egen bibel" LBK (Lantbrukets Brandskyddskommitté), tar upp alla aspekter av hot du behöver ha koll på som gårdsägare.

Möjligen är det lätt att tappa modet inför mängden faror kopplade till verksamhet och byggnader, fordon, skogen och djuren; gnagskador, åsknedslag, heta arbeten, potentialutjämning, felplacerade elstängselaggregat...

Joakim Didrik, skadeförebyggare el, inleder dessutom stenhårt med en mardrömsbild på en övertänd lada.

– Men med ganska små medel kan man förebygga detta, säger han sedan trösterikt. God ordning kommer man långt med, brukar jag säga!

Vattenskadorna är annars värst. Varje år inträffar 100 000 vattenskador i Sverige, till en kostnad av 5 miljarder kronor. De flesta, 35 procent, sker numera i köket. Så i goodie-bagen deltagarna får med sig hem ligger bland annat ett vattenlarm att sätta under diskbänken.

600 grader

Utöver prylar är kursen fylld av värdefulla tips från såväl Länsförsäkringars egna skadeförebyggare som bank- och försäkringsrådgivare, men också företrädare för Agria.

– Hälften av de traktorer som börjar brinna står parkerade när det händer. Ofta är huvudströmbrytaren inte frånslagen, varnar Tobias Lind, skadeförebyggare motor.

Joakim Didrik fortsätter på elspåret:

– En stickpropp kan ni la byta men

ett lysrör som glöder i ena änden är 600 grader varmt. För att vara en Säker gård måste du ha en säkerhetsglimtändare i all lysrörsarmatur.

Belöningen

För den som gått utbildningen och sedan besiktigt sin gård väntar en belöning – inte bara i ökad trygghet och koll på läget – utan även 30 procent rabatt på delar av gårdsförsäkringen.

– Och använder ni en brandsläckare hemma, hör av er så får ni en ny – gratis av oss! Vi är jättetacksamma om ni gör det, säger Anna Eriksson, försäkringsrådgivare från Nässjökontoret. **1**

Fotnot: Håll utkik efter nästa kurstillfälle i höst. Läs mer på lansforsakringar.se/lantbruk

En 6 kg brandsläckare tömmer du på 12 sekunder. Ha gärna minst en på varje våning, uppmanar Lennart Sundberg. "Det kan ju ta en stund innan Räddningstjänsten kommer."

Anna Wigelius har hästverksamhet på Holma gård och det där med en godkänd stallradio ska hon kolla upp när hon kommer hem. Här med Anna Eriksson, försäkringsrådgivare.

Katarina Stenqvist, bankrådgivare Skog och Lantbruk, svarade om räntan att vår prognos just nu är att den toppar under året för att sedan börja sjunka tillbaka under 2024.

Anders Göransson lyfte försäkringen. Säker person, ett bra paket för dig som äger en jordbruksfastighet. "Det är ju en farlig miljö ni jobbar i".

Var vaksam, var noggrann, håll välstädat och snyggt. Ja, det är ett sätt att sammanfatta heldagskursen.

Som lantbrukare är du van att vara "lite allkonstnär", konstaterar Joakim Didrik, men vissa saker ska man inte fixa själv. Deltagarna Sven Gustafsson och Göran Johansson lyssnar.

Var tionde brand och vart tredje olycksfall i lantbruket har ett direkt samband med maskiner. Tobias Lind, skadeförebyggare motor, går igenom en översyn av traktorn under kursens praktiska del.

” *Att vara bonde är ett väldigt fint och bra jobb*”

Ebba Uleskog från Ljungby, Elias Finér (Habo), Ida Rydh (Vällersten), och Alexander Tuisku (Vetlanda) vann överlägset första upplagan av "lilla draknästet" Ung växtkraft på Stora Segerstad Naturbrukscentrum. I tävlingen fick deltagarna, precis som på teve, sälja in sin affärsidé inför en jury.

De vann Länsförsäkringar Jönköpings eget draknäste i höstas. Nominerades som Årets Hantverkare på UF-mässan i mars och nu väntar praktik för de fyra drivna andraårseleverna på Stora Segerstads lantbruksinriktning. Möt Ebba, Ida, Elias och Alexander – framtiden inom gröna näringar.

Text **Nina Marjavaara** Foto **Fredrik Syrén, Ny Studio**

Ebbas Uleskog vill inte låta alltför negativ. Arbete saknas ju inte. Ändå är det något som skaver. – Jag vill bli egenföretagare och ta över gården. Men det är aldrig lätt att vara lantbrukare. Allting är väldigt dyrt och det är jättesvårt att investera just nu. Något måste göras åt det. Annars kommer ingen att vilja vara bonde.

Hon har ett talesätt för att beskriva precis hur livsviktigt deras yrke är.

– En dag i livet behöver man en doktor och en dag i livet en polis. Men tre gånger om dagen behöver man en bonde. Folk behöver fatta det, menar Ebba.

Hon har också en plan för hur hon ska bidra. Vi ska återkomma till den.

100 år som skola

Att fler, trots allt, har fått upp ögonen för inhemsk matproduktion, kan vi tacka pandemin för. Det menar Maria Lust, rektor på skolan där Ebba går. På Stora Segerstad naturbrukscentrum i Reftele upplever i alla fall hon att bilden är att lantbrukares status har blivit högre. Hon tycker själv att debatten i media i dag – oftast – är till deras fördel. Och menar att andan bland eleverna är optimistisk – överlag.

– Eleverna är engagerade och jobbar hårt. Vill de få de jobb. Man går en

Maria Lust är stolt rektor på Stora Segerstad Naturbrukscentrum.

positiv framtid till mötes, säger Maria Lust.

I över ett århundrade har ungdomar kommit till Stora Segerstad för att utbilda sig inom naturbruk. Lantbruk och skogsbruk de största inriktningarna, men här finns också de som specialiserar sig inom maskinmekanik för naturbrukets maskiner och mot hundförare och hundskötare.

Förutom att vara en skola är man en också gård med skogsbruk, växtodling, mjölk- och köttproduktion, får och grisar.

– Det är en fantastisk miljö att jobba i. Här finns väldigt mycket branschkunskap. Sedan är det alltid roligt med elever och så viktigt att vi utbildar kompetenta studenter, som kan

axla detta. De kommer ju att producera maten åt oss framåt. De som går här är framtiden. De som gör att hela samhället fungerar, säger Maria.

Mardrömmar

Ebba Uleskog och kompisarna Ida Rydh, Elias Finér och Alexander Tuisku går alla andra året på Naturbruksprogrammets lantbruksinriktning. De kommer från olika delar av länet och intilliggande län och bor på skolans internat.

– Vi är en utspridd liga, konstaterar Ebba.

Vi befinner oss på Elmia i Jönköping och mässan som anordnas av Ung Företagsamhet när vi ses. Stora Segerstad har en fin tradition av att lära ut entreprenörskap. 2016 blev skolan bästa UF-skola i hela landet och för Ebba och gänget har mässan hägrat sedan december.

Under höstterminen startade de vad som strax skulle bli deras prisvinnande företag Re:Design UF, vars affärsidé är att göra ljusstakar av använda hästskor. I november vann de första upplagan av LRF Ungdomens och Länsförsäkringar Jönköpings tävling Ung Växtkraft.

När mässan hålls är det mars.

– Jag har legat vaken om nätterna och tänkt en hel del på den här mässan, säger Ebba. Jag har drömt mardrömmar

om att vi har stått i en helt vit monter. Mamma har frågat mig "du tycker inte det här har gått dig helt åt huvudet, eller?", säger Ebba och skrattar.

Oron var i onödan. Montern stiligt blå och brun. Flera av ljusstakarna sålda. Och juryn för Årets Hantverkare nominerar dem som en av fyra värdiga finalister i sin kategori.

- Det har gått över förväntan, säger Ida Rydh.

Inspirerar andra

Den svarta konstruktionen de saluför påminner om dyr design, men kostar bara runt hundralappen. De tillverkar ljusstakarna för hand, tillsammans.

- Många går också förbi och ser dem och får egna idéer och det var också ett av våra mål, att inspirera fler att tänka hållbart, säger Ida.

Även om dagen varit maxad och det är skönt att mässan snart är över, har de haft kul ihop.

- Att se montern färdig var det roligaste idag, för det blev så himla bra tycker jag, säger Elias Finér.

- Det har varit skönt att få göra någonting, säger Alexander. Att få skapa företaget.

Nästa steg är dock att avveckla det, i maj. Lite synd tycker de, men det ingår i konceptet. Då är det tillbaka till skolkänken som gäller. Men också - ut på praktik.

Färre släktgårdar

Rektor Maria Lust säger att eleverna är duktiga på att ordna praktikplatserna själva. Branschen i sin tur tar emot dem väl. På skolan går trenden mot att allt färre kommer från lantbruksfamiljer. Så någon föräldragård att vända hem till eller praktisera på, finns inte alltid heller.

- Gårdarna är ganska stora i dag och ett alternativ till att driva ett eget lantbruksföretag är att vara anställd. Det finns en bred arbetsmarknad inom de gröna näringarna nuförtiden, menar Maria.

Lantbruksföretagen hyr också in tjänster från till exempel

Re:Design UF var ett av 270 UF-företag drivna av gymnasieelever, som deltog vid Ung Företagsamhets mässan på Elmia i mars. Deras produkt? Handgjorda ljusstakar av gamla hästskor, som Ida rengjort och sprayat, grabbarna kapat tapparna och slipat ytorna på och Ebba svetsat ihop.

maskinstationer. Till just en sådan, utanför Eksjö, ska Alexander på sin praktik.

- Jag är maskintokig, gillar köra maskin. Djuren har inte legat nära mig så, men jag fattar ju att de behövs, säger Alexander.

Själv längtar han tills skolan är över. Till vuxenlivet och att få börja jobba på riktigt.

- Jag ser rätt så ljus på det.

Kompisen Elias ska praktisera på en mjölkgård i Hjo och Ida hoppas komma till en veterinärklinik under sin praktikperiod. Medan Ebba drar till Ohio, USA.

- Pappa har lärt känna en plöjardomare där. Han har blivit sjuk så då åker jag dit och hjälper honom nu. Han odlar majs och spannmål. Det känns jättespannande.

Eftertraktade

Elevantalet på Stora Segerstad Naturbrukscentrum ligger stadigt på runt 200 per läsår. Av fjolårets 64 elever i årskurs tre hade alla utan en sysselsättning direkt efter studenten.

Det gör rektorn stolt.

- Majoriteten har jobb redan under

våren i trean. Vi är väldigt nöjda med det, säger Maria, som trots oroliga tider inte märker någon större avmattning i branschen.

Så, borde inte hela världen söka sig till Stora Segerstad?

- Haha, jo. Det tycker man.

Branschen suger ju upp våra elever, det finns ett stort behov.

För Ebba väntar sommarjobb hemma

Ebba Uleskog ser fram emot sin praktik - på en majsfarm i Ohio.

Juryns motivering

Med en tydlig vision och ett brinnande intresse för företagsamhet, inte bara under UF-tiden utan även för framtiden, utmärker sig Re:Design som en värdig vinnare av Ung Växtkraft 2022.

Hållbarhet genomsyrar hela affärsidén, där en kvalitativ produkt står i centrum. Samtidigt som de strävar efter att utvecklas som företagare vill de inspirera andra att våga.

efter resan över Atlanten. Men nästa år, efter studenten, är siktet inställt på halvtid på föräldrarnas mjölkgård i Ljungby och halvtid någon annanstans.

– Jag tror att det är smartast. Det är så lätt att bli hemmablind annars och fastna, säger Ebba.

Men den där framtiden då – hur verkade den?

– Jag vill tro gott om framtiden. Det kommer att bli bättre. Förhoppningsvis! Men jag är väldigt orolig för den. Kommer någon märka att bönderna blir färre?

Ebba vet vad hon vill göra för att fler ska förstå vikten av hennes framtida drömjobb.

– Min dröm är att kunna påverka på något sätt. Jag vill ta över gården hemma för att kunna ta emot skolor och förskolor på studiebesök. Jag vill bevisa att det är ett väldigt fint och bra jobb att vara bonde! 🍌

Tips!

Prova på Stora Segerstad

Blev du nyfiken på Stora Segerstad och går i årskurs 8 eller 9?
Sista dagen att anmäla sig till prova på-sommarlägren är 31 maj.
Läs mer här: rjl.se/storasegerstadnaturbrukscentrum

Anton ger dig råd

Anton Friberg hjälper företag med deras bankengagemang.

När Re:Design UF kammade hem förstaplatsen i Ung Växtkraft vann de, förutom 5 000 kronor, även en timmes rådgivning med Länsförsäkringar Jönköpings egen Anton Friberg.

– Vi diskuterade många övergripande frågor kring hur banker ser på företagande i olika storlekar och hur de själva ser på sin verksamhet. Frågor kring praktisk hantering av framtida utveckling av deras produkter och verksamhet och tankar och funderingar kring företagande överlag, säger Anton Friberg, Kundstöd Företag och Lantbruk Bank.

Till vardags hjälper han etablerade företags- och lantbrukskunder med mindre verksamheter att skapa rätt bankengagemang.

– Vi tittar på vilken typ av verksamhet det handlar om. Diskuterar de behov kunden kan ha nu och vilka som kan uppstå framåt. Vad finns det för leverantörer? Kunder? Vilken typ av betalningar kommer att passera kontot? Vad kan vi erbjuda för att på bästa sätt kunna hjälpa kunden att hantera det dagliga flödet? Kommer kunden behöva ha en bil eller kanske entreprenadmaskiner? Ska vi titta på eventuell finansiering?

Anton utgår alltid från bankens så kallade Baspaket (rörelsekonto, kort, internetbehörigheter och bankgironummer).

– Och behövs kredithandläggning förmedlar jag gärna kontakten vidare till rådgivare alternativt Wasa Kredit!

Behöver du Antons hjälp?

Mejla: foretagsbanken@lfj.se

De riktiga experterna

Jante får ursäkta. Det här är ett duktigt gäng. Det menar Fredrik Einarsson, försäkringsrådgivare pension företag och en av kuggarna som gör teamet runt lantbruken komplett – i Vetlanda.

Text **Nina Marjavaara** Foto **Fredrik Syrén, Ny Studio**

Sedan 1 januari 2022 huserar de alla under samma tak. Gänget där en del var kollegor även tidigare, men då var några franchise, och så några nya som har tillkommit.

På Vetlandakontoret utgör de ett fullfjädrat team – redo att serva lantbruken med allt de behöver. Kompletta – då de erbjuder såväl bank- som försäkringsrådgivning, pension och även en egen gårdsmäklare, vid behov.

Och behovet – är stort. Överlag. Kundstocken – är stor. Liksom branschkunskapen innanför väggarna.

– Vi har rätt stora gårdar i området. Det är det inte bara Västergötland och Skåne som har, säger försäkringsrådgivare Mikael Richardsson och ler.

Heltäckande

Inom de gröna näringarna i Vetlanda ägnar man sig åt allt från skog till djur och mjölkproduktion. Länsförsäkringar Jönköping försäkrar här allt från deltidslantbruk till produktionslantbruk och gårdar.

Och har gjort så sedan lång tid tillbaka.

– Vi är kända av kunderna och kunderna är kända av oss. Och vi har ett

heltäckande erbjudande, som egentligen ingen annan har. Det är den stora fördelen. Sedan har vi en väldigt lång erfarenhet. I många fall har vi jobbat med de här kunderna i generationer. Det är ju också hela grejen med vår värdegrund, att vi jobbar långsiktigt, säger Fredrik Einarsson, försäkringsrådgivare Pension Företag.

”
*Vi vet vad
vi håller
på med*”

Fredrik Einarsson,
försäkringsrådgivare
Pension Företag

Vad är det ni kan då?

– Vi vet vad som händer där ute, vad som påverkar produktionslantbruken, till

exempel. Vi kan också hjälpa kunden som rådgivande part i strategiska beslut. Där sitter vi ju på en otrolig kompetens, säger Fredrik.

Mikael Richardsson fyller i:

– Vi är jättenära, när vi sitter så här. Kan tipsa och rådge – också varandra. Har jag en kund som behöver rådgivning kring pension så har vi ju Fredrik här, som kan ge det. Vi hjälps åt.

Personligt

Att lantbrukare utgör ett särskilt företagande är välkänt. Inte lika många fabriker bor på sin arbetsplats. Det gör det till en lite särskild bransch.

Blir affären mer personlig? Ja, så är det ju, menar Fredrik Einarsson, och konstaterar att även om en del ser skogen som en ren investering har den stora massan en relation till sin gård.

– Så fort du öppnar ögonen så lever och andas du ditt företag. Det gör den personliga kopplingen stark och det gör arbetet väldigt speciellt.

Personlig är också affären för Länsförsäkringar, då lantbruk och gröna näringar utgör bolagets grund.

Smidigare liv

En gång i månaden sitter teamet ned och

stämmer av vad som är på gång. Ett samarbete under ständig utveckling.

Ur kundens perspektiv gör ni livet smidigare?

– Ja! Igår kom det till exempel in en kund som behövde hjälp med pengarna från en fastighetsförsäljning. Hon hade samtidigt en fråga om försäkringar och då gick jag ju bara in till Mikael. Hur tryggt som helst. "Det här kändes jättebra", sa hon sen när hon gick, berättar Johnny Gustafsson, bankrådgivare Skog och Lantbruk.

Ingen risk att bryta mot sekretessen?

– Sekretessen är såklart mycket viktig och grunden för vår kundrelation. Vi frågar kunden "är det ok om jag delar det här med Daniel eller Mikael?" och det

har aldrig hänt att någon har sagt nej, säger Fredrik.

Snarare att de undrar varför man frågar det, menar han.

– Har man jobbat som jag 30 år med sekretess har man det i ryggraden, vad man får säga och inte, säger Mikael.

Mer att göra

När allt verkar så bra måste frågan ändå ställas: Vad kan de bli bättre på – i Vetlanda?

– Synas lite mer ute kanske, funderar Johnny.

Gänget runt bordet skojar om att det borde komma fram mer – hur bra och kompletta de är.

I all ödmjukhet.

– Skulle vi fråga alla inom skog och lantbrukssektorn vad LF kan hjälpa dem

bäst med skulle huvudparten säga försäkring. Bank, och definitivt inte pension, skulle de flesta inte nämna. Så vi har ju mer att göra. Vi behöver få ut vad vi kan hjälpa kund med. Tydliggöra vårt kunderbjudande, säger Fredrik Einarsson.

Han fortsätter:

– Jag lovar att även om konkurrenten sätter ihop ett team med experter och säger "nu kör vi" så hjälper inte det. I det här gänget vet vi ju vad vi håller på med. Vi kan inte ha någon Jantegrej utan borde säga det oftare, att vi är väldigt duktiga på det här.

Dessutom har man ett nära samarbete med Företagssäljarna, vägg i vägg.

– Ja, det känns jättebra, avslutar Mikael.

I Vetlanda kan man sin lokala marknad. Från vänster: Fredrik Einarsson, försäkringsrådgivare Pension företag, Carin Levin bankrådgivare Skog och Lantbruk, Mikael Richardsson Lantbruksrådgivare försäkring, Johnny Gustafsson bankrådgivare Skog och Lantbruk, Daniel Nyrén, produktansvarig Lantbruk.

” *Gamla hus är inget hokus pokus*

SIMON VILL FÅ FLER ATT HITTA BYGGNADERS SJÄL

I takt med att staplarna som visar mobilens täckning blir färre - för att landa på ett osäkert E - reser vi bakåt i tiden. Målet är Grenåsa, två mil sydöst om Jönköping, ett bycentrum där tre gårdar ingår. I butiken här säljer Simon Jonegård återbruk men också nytt. Lås, dörrar, fönster och färg. Men det viktigaste ger han bort gratis - sina råd om byggnadsvård.

Text Nina Marjavaara Foto Fredrik Syrén, Ny Studio

Redan på parkeringen retas Instagram-nerven. Två äldre cyklar, nonchalant lutade mot ladans röda vägg, tigger om att bli publicerade. På samma vis fortsätter resten av miljön att locka och inspirera. Och kameran åker ideligen fram.

Hos Grenåsa Byggnadsvård finns helt enkelt för mycket vackert för att låta bli. Lusten att bevara det man ser för eftervärlden blir överväldigande, men det är lite dubbelt det där.

Ska det visa sig att ägaren tycker.

Grusvägen hit kantas av björkar. Simon Jonegård har värmt upp köket i boningshuset och det knäpper från elden i spisen när vi slår oss ned.

Stället köpte han med en känsla av att det behövde räddas.

Många timmar

Till vardags bor Simon i Granshult. Han arbetar som arborist och konsult inom gröna näringar, med utredningsuppdrag och hållbarhetsfrågor. Hustrun Caroline håller igång gården (en Säker gård, så

klart) i form av en daglig verksamhet under namnet Årstider.

Här, i skogen utanför Tenhult, driver han en butik på halvtid med allt från dörrar till handsmidd spik, gångjärn och linoljefärg. Visionen är att sälja återbruk till alla som är intresserade av byggnadsvård.

Och han lever som lär.

Utöver att också ta hand om fastighetens skog på 80 hektar och betesmark på 20, renoverar han varsamt de intilliggande byggnaderna. Det pågående projektet, där han byter ut fönster med aluminiumprofil från 1970 till fönster från tidigt 1800-tal, får det att lysa i ögonen på Simon.

- De fönstren kommer jag nog lägga 200 timmar på. Men då håller de i 200 år till sen också. Det tycker jag är mäktigt, säger Simon och ler brett.

Vetskapen om beständigheten är en tillfredsställelse i sig, här och nu.

- Ja, det känns verkligen meningsfullt. Det är sådant fint hantverk i dem. Man ser att det är de som ska sitta där. Det blir vrålsnyggt!

Det är rätt smidigt med en byggnadsvårdsbutik när man själv byggnadsvårdar, konstaterar Simon, som lever som han lär.

Byggnaden han renoverar tillhör en av Grenåsa bys tre gårdar. Här sprang han som barn mellan husen om somrarna.

Tajmade boomen

Simons mormors far var gårdens siste bonde. Sedan dess har den sålts i släkten och använts som sommarboende, tills Simon tog över 2004. I byn bodde då också bröderna Svensson, Henry och Sigvard, två original i varsitt hus utan el. När Sigvard som siste bror gick bort 2018, gick hans hem till Allmänna Arvsfonden.

Ett par år senare köpte Simon det och blev då ägare till hela bycentrum.

- Jag kände när bröderna dog att jag måste rädda den här miljön. Jag var lite orolig att den skulle förstöras. Antingen av någon som skulle göra det "ljus och fräscht", modernt. Eller att någon skulle köpa bara för skogens skull och låta husen förfalla. Det är ett ganska unikt ställe med tre gårdar, som är så välbevarade. Det var som något slags plikt att ta över. Att "det här måste jag rädda".

När Simon i samma veva fick nys om att Qvarnarp Byggnadsvård i Eksjö var till salu - föll bitarna på plats. Han slog till, flyttade ut varorna och 2020 öppnade han så Grenåsa Byggnadsvård med butik i ladan och i magasinet.

- Då blev 1+1 = 3.

Tajmingen var - trots allt - perfekt. Pandemin, med inställda utlandssemestrar och hemjobb som följd, gjorde att folkets blickar vändes inåt. Och renoveringsboomen var ett faktum. I dag har företaget nått break-even.

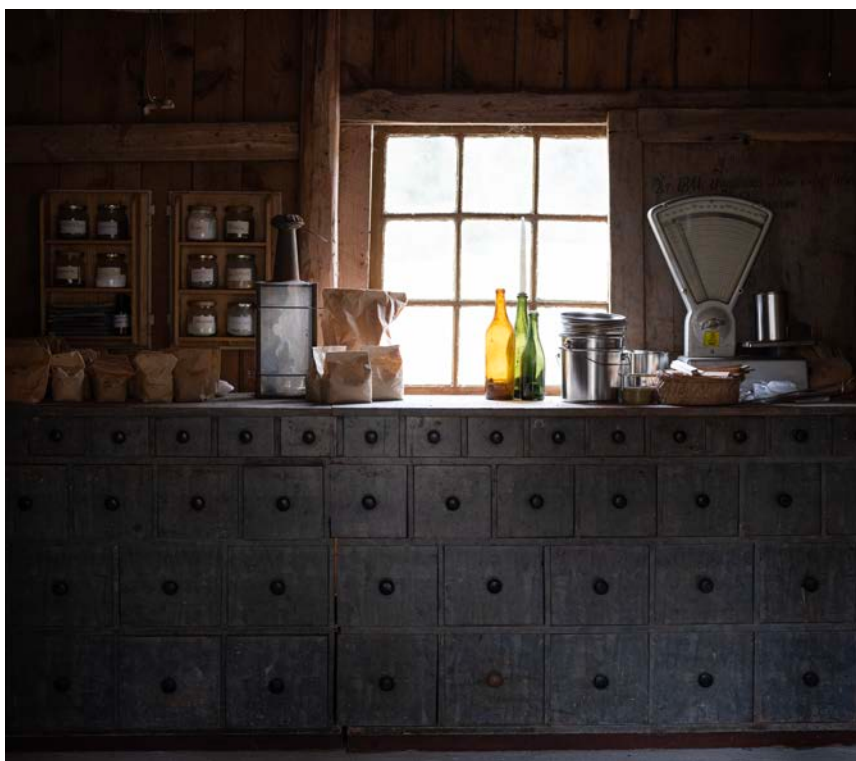
- Det roliga är när man löser omöjliga grejer. När en kund vill ha exakt ett visst beslag. Och så har jag precis en sådan. Då sparar ju jag att de tvingas byta och köpa nya.

Men allra roligast är nog ändå när någon kommer med ett låst lås, berättar Simon.

- Och så har jag nyckeln! Det är riktigt fränt.

"Inga riktiga byggnadsvårdare"

I ordet "byggnadsvård" lägger han användandet av sunda material,

Miljön på Grenåsa gör det omöjligt att stå emot habegäret. Man vill ha med sig allt hem. Om så bara i form av bilder.

beprövade metoder och att åtgärderna man gör är reversibla.

Men också att man har öga för sitt hus.

– Det handlar om att se till husets historiska kvaliteteter.

Vissa kan ha svårt för det där. Eller tro att de har det.

– En sak jag kämpar lite med är att folk ursäktar sig. "Vi är ju inga riktiga byggnadsvårdare", börjar de ofta med. För att de inte har helskägg och är timmermän, typ. Men man kan ju bo i en villa från 1970 och byggnadsvårda. Det måste inte vara ett torp från 1700-talet. Det viktiga är att man söker husets själ?

– Ja, exakt! Hur byggde man hus på den tiden? Vilka material och metoder använde man det årtiondet?

Att huset vi sitter i nu är från 1880 har han klurat ut genom laga skiftes-kartan.

– Att göra husforskning är superkul. Bästa sättet att lära känna husen är att

greja med dem. Gamla hus är ofta inget hokus pokus, tittar man på dem fattar man hur de är gjorda.

Flummigt? Det är det inte, menar Simon. Däremot kan han tycka att det är lite svårt ibland – att det är "trendigt". – Byggnadsvård har ju blivit ganska i ropet nu. Folk köper en inredningsstil. Det blir "snyggt på Instagram". Då kan det hända att han reagerar.

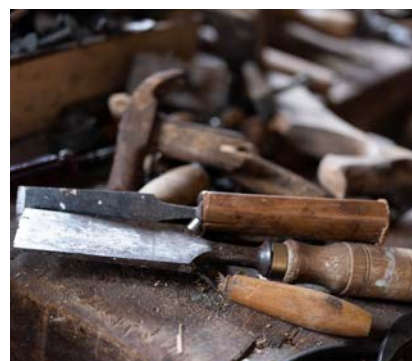
– Med byggnadsvård tär man ju inte på resurserna i onödan. Därför kan det där bli lite fel för mig. Slänger man ut ett kök från 50-talet för att man vill ha ett lantligt kök från 20-talet. Då blir det ju inte hållbart.

Istället för gymmet

Samtidigt är just Instagram hans bästa säljkanal, medger Simon och skrattar. Den vill han inte snacka ned.

Och inte sällan drar kunderna upp luren – i butiken.

– Där lägger jag mycket tid, på att

Tips!

Simons 3 bästa tips - så får du ett hus "som synkar"

- » **Lär dig att läsa huset** som en bok. Tapet- och färglager kan ge bra ledtrådar i berättelsen.
- » **Var rädd om alla** originalfönster. Fönster ger hus deras karaktär.
- » **Ska du måla ett hus** från innan 1950 – strunta i alla plastfärger och använd linoljefärg eller slamfärg. Det gör stor skillnad och betyder mycket för husets hållbarhet.

Simon säljer även äkta pigment "för den som är riktigt hardcore och blandar egen färg".

titta på husbilder i folks telefoner.

Men han gör det gärna, samtidigt som han ger råd. Kanske spiller tålmodet från byggnadsvården över hit?

Nyckeln i byggnadsvård är att aldrig ha bråttom. Simon Jonegård har lärt sig att det inte går att stressa med glasarbete, till exempel. Då spricker de när man skär. Själv har han fönsterprojekt i källaren hemma, som han går ner och arbetar med ibland.

Som meditation.

- Byggnadsvård tar tid. Linoljefärg

tar två dygn att torka, till skillnad från modern färg som tar två timmar. "Slow buildings", pratade jag och en kompis om häromdagen, att det är något fuffigt med det också. Man hinner reflektera en del. Behöver inte ta några snabba beslut.

Men, hur hinner den moderna människan med?

- Många som kommer hit har detta som sitt fritidsintresse. De går inte till gym eller åker skidor. Ofta har man utflugna barn, ibland inga barn. Har man pengar kan man också ta hjälp av

byggnadsvårdande snickare.

Till butiken är alla välkomna. Simon ser fram emot säsongen.

Och det är inte slut med stugor i Småland - att greja med?

- Nej då, de finns överallt! **7**

Fotnot: Butiken Grenåsa Byggnadsvård har öppet onsdagar och söndagar i maj och från juni även tisdagar.

Läs mer på grenasa.se eller instagram [@byggnadsvard_i_grenasa](https://www.instagram.com/byggnadsvard_i_grenasa)

Efterlysning!

Efterlysning: Gamla grejer

Jag vill få tag på och köpa gamla grejer. I stan finns sällan t.ex. gamla fönster kvar, för när de byttes kring 50-talet fanns ingen plats för dem och antagligen slängdes de. Men ute på gårdarna ställdes de ofta i ladugårdarna. Så det finns jättemycket dörrar, beslag, lås, fönster och allmogemöbler på landsbygden.

Har du något som står oanvänt? Hör av dig till Simon för en värdering. "En del i vad jag gör är att sakerna ska uppvärdas. De har ju själ inbakat i sig. Och är ofta av hög kvalitet!"

Joakims besök avvärjde möjlig dödsfälla

När skadeförebyggaren Joakim Didrik var ute på en rutinbesiktning av solceller upptäckte han ett allvarligt fel. Med en enkel insats lyckades han avvärja en potentiell dödsfälla – för såväl människa som ett hundratal djur. Och rädda en hel ladugårdsbyggnad.

Text och foto **Nina Marjavaara**

Under året som gick gjorde Länsförsäkringar Jönköpings skadeförebyggare Joakim Didrik över 100 solcellsbesiktningar. Uppgiften går på rutin men en dag hajade han till.

Blottade kablar

Under besiktningen upptäckte Joakim kablar som blottlagts på grund av en felmontering och som nu ledde rakt från solpanelerna till en manuell vev, som använts bara timmar tidigare av lantbrukaren.

Tack vare mulet väder och snö genererade panelerna dock just den här dagen ingen ström.

Vad tänkte du när du såg den blottlagda tråden?

– "Åh herregud – är den strömförande?", säger Joakim Didrik. Sedan tänkte man inte mer där och då utan bara handlade.

Joakim hämtade sin spänningsprovare och kunde sedan frilägga de trådar som kunde ha kortslutits och stängde av

solcellsanläggningen. När han satte sig i bilen och åkte därifrån började tankarna snurra kring vad som kunde ha hänt. Hade lantbrukaren rört veven och det hade varit soligt hade den varit strömförande...

– Lantbrukaren var oerhört, oerhört tacksam, säger Joakim Didrik.

Ingen skada

Samma eftermiddag kom installatören ut och åtgärdade felet.

En bra dag på jobbet – för dig?

– Ja, vi sparade både en och annan krona. Och räddade liv. Både djur och människa. Det var ett ögonblicks verk. Men nu skedde ingen skada alls, säger Joakim.

Joakim Didrik konstaterar att de hade tur också – han hade ju kunnat komma en vecka senare.

– Jag åker ju på sådana här hela tiden. Men man blir bara glad ju att man kunnat rädda upp situationen och kom ut i tid. Det här är ju vad vi gör, jobbar förebyggande. **1**

"Lantbrukaren var oerhört tacksam", konstaterar Joakim, efter en ovanligt bra dag på jobbet.

Tips!

Elbesiktning ingår

Vill du också ha en elbesiktning? Det kostar ingenting när du har en gårdsförsäkring och Joakim kommer gärna ut till dig! Kontakta din skadeförebyggare el – idag. Mejla: joakim.didrik@lfj.se

Vi kan företag och lantbruk

Var du än bor i länet finns vi nära dig. När du behöver råd, lån eller kanske funderar på att sälja din gård – så hjälper vi dig. Vi finns här. För all tid.

Tranås

Carin Levin
Skog och Lantbruksrådgivare, bank
0140 - 37 52 18
carin.levin@lfj.se

Christine Nord
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0140 - 37 52 81
christine.nord@lfj.se

Anders Göransson
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0140 - 37 52 96
anders.goransson@lfj.se

Aneby och Eksjö med omnejd

Fredrik Lennings
Fastighetsmäklare
0737 - 27 70 55
fredrik.lennings@lansfast.se

Bo Lennings
Fastighetsmäklare
0705644751
bo.lennings@lansfast.se

Jönköping

Ove Moberg
Skog och Lantbruksrådgivare, bank
036 - 19 91 31
ove.moberg@lfj.se

Katarina Stenqvist
Skog och Lantbruksrådgivare, bank
036 - 19 92 91
katarina.stenqvist@lfj.se

Anton Friberg
Kundstöd Företag och Lantbruk, bank
036 - 39 93 76
anton.friberg@lfj.se

Adina Johansson
Kundstöd Företag och Lantbruk, bank
036 - 39 93 28
adina.johansson@lfj.se

Lars Wesslund
Gårdsmäklare
070 - 589 38 50
lars.wesslund@lansfast.se

Christine Nord
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0140 - 37 52 81
christine.nord@lfj.se

Marie Gustafsson
Försäkringsrådgivare Lantbruk
036 - 19 93 36
marie.gustafsson@lfj.se

Anders Göransson
Försäkringsrådgivare Lantbruk
0140 - 37 52 96
anders.goransson@lfj.se

Pia Kyhlberg
Chef bank Företag och Lantbruk
036 - 19 90 54
pia.kyhlberg@lfj.se

Thomas Evaldsson
Försäljningschef Företag och Lantbruk
036 - 19 90 33
thomas.evaldsson@lfj.se

Emelie Storm
Säljchef Företag och Lantbruk
036 - 19 93 26
emelie.storm@lfj.se

Meliha Sjerotanovic
Säljstöd Företag och Lantbruk
036 - 19 91 64
meliha.sjerotanovic@lfj.se

Cornelia Sarafian

Säljstöd Företag och Lantbruk
036 - 19 90 06
cornelia.sarafian@lfj.se

Nässjö**Camilla Axson Svensson**

Skog och Lantbruksrådgivare, bank
0380 - 57 58 57
camilla.axsonsvensson@lfj.se

Anna Eriksson

Försäkringsrådgivare Lantbruk
0380 - 57 58 18
anna.eriksson@lfj.se

Anders Fyhr

Försäkringsrådgivare Lantbruk
036 - 19 93 76
anders.fyhr@lfj.se

Thomas Altun

Fastighetsmäklare
tomas.altun@lansfast.se
0763 - 21 12 18

Krister Hempel

Fastighetsmäklare
076 - 112 17 00
krister.hempel@lansfast.se

Vetlanda**Johnny Gustafsson**

Skog och Lantbruksrådgivare, bank
0383 - 75 75 22
johnny.gustafsson@lfj.se

Mikael Richardsson

Försäkringsrådgivare Lantbruk
0383 - 75 75 61
mikael.richardsson@lfj.se

Lars Wesslund

Gårdsmäklare
070 - 589 38 50
lars.wesslund@lansfast.se

Daniel Nyrén

Produktansvarig Lantbruk
0383 - 75 75 26
daniel.nyren@lfj.se

Anna Bernhardsson

Försäkringsrådgivare Lantbruk
036 - 19 90 79
anna.bernhardsson@lfj.se

Värnamo**Gabrielle Davidsson**

Skog och Lantbruksrådgivare, bank
0370 - 34 43 21
gabrielle.davidsson@lfj.se

Jim Bostig

Försäkringsrådgivare Lantbruk
0370 - 34 43 16
jim.bostig@lfj.se

Claes-Göran Petersson

Försäkringsrådgivare Lantbruk
0370 - 34 43 42
claes - goran.petersson@lfj.se

Marie Gustafsson

Försäkringsrådgivare Lantbruk
036 - 19 93 36
marie.gustafsson@lfj.se

Lars Wesslund

Gårdsmäklare
lars.wesslund@lansfast.se
070 - 589 38 50

Skadeförebyggare**Joakim Didrik, el**

036 - 19 92 47
joakim.didrik@lfj.se

Tobias Lind, motor

036 - 19 93 45
tobias.lind@lfj.se

Lennart Sundberg

036 - 19 90 69
lennart.sundberg@lfj.se

Hallå där...

... Gustav Arnell, från Vi kan mat

- konsult, kock och en av finalisterna i Årets matentreprenör i fjol. Vi såg att du lagat mat åt fint folk – nu igen! Den här gången åt kungaparet när de besökte Jönköping tidigare i vår. De var här för att fira XVI Gustafs 50 på tronen, middagen serverades på residenset vid Rådhusparken och du stod vid grytorna.

Kungaparet serverades Smålands landskapsmåltid – som ju du har skapat. Berätta!

- Smålands landskapsmåltid har jag skapat tillsammans med mina residenskockkollegor i Kalmar och Kronoberg. Vi ville använda råvaror från gården, skogen, sjön och ängen. Småländska råvaror, helt enkelt. Sedan ville vi få in olika tillagningstekniker som är typiska för Småland, som ostkakan, isterband och kringlor.

Och allt på menyn baseras på lokala råvaror från gårdar i länet – varför det?

- Jag tycker det är väldigt viktigt att vi är så självförsörjande som möjligt så för min egen del finns inga alternativ. Det gäller att vi vid varje köp väljer lokala och svenska råvaror. Att vi dessutom har fantastiska råvaror i länet gör valet väldigt enkelt.

Hur gick det då, blev det gott?

- Jag är jättenöjd, gästerna fick en väldigt god måltid med god mat och fin service. Det är fantastiskt roligt att jobba i residensets kök, det går utmärkt att bara laga mat på svenska råvaror. Men det roligaste är all kontakt med alla fantastiska råvaruproducenter som vi har här i länet.

Hann du byta några ord med jubilaren själv, eller med drottningen, gillade de maten?

- Jag presenterade alla rätterna för gästerna. Vad jag hört var de väldigt nöjda med besöket i Jönköping, så även maten.

Något du ångrar?

- Nej, det tror jag inte.

Du har ju ett kungligt namn, var det något som kom upp?

- Det gick tyvärr helt obemärkt förbi...

Vad bjuder du på nästa gång du får högvilt i salongen?

- Det beror helt på vilken säsong besöket äger rum i, men jag hoppas att vi kan servera till exempel sparris under våren. **1**

Gustav Arnell bjöd kungaparet på Smålands landskapsmåltid.

Foto Adam Humlesol

Menyn

Jordärtskocksoppa med
Isterbandssmul

Råraka med lingon
på potatis från Björnstorp

Gös med kräftor i kantareller
från Wernerssons

Ostkaka från Vrigstad
med klarbärssylt

Bonnakringla som tillbehör

Dryck - äpplen och kål
från Ravelsmark

Mer än brandbekämpning hos Maskinringen

En torr sommar ökar risken för skogsbränder i skog och mark. Hos Maskinring Småland är man redo att hjälpa till - men även vid andra kriser. Efter att ha fusionerat med Kalmar och Öland har Maskinring Småland runt 600 medlemmar. Tack vare en resurspool med bland annat runt 300 vattenfyllda gödseltunnor snabbt tillgängliga, är man väl förberedd att rycka ut vid släckningsinsatser. Så många uttryckningar blev det dock inte 2022.

Även om det varit fler skogsbränder än gemene man vet om, har det inte blivit några större, eftersom räddningstjänsten själva har varit på hugget och åkt ut med tillräckliga resurser.

Det konstaterar Peråke Nilsson, ansvarig på Maskinringen, som nu lyfter andra områden lantbrukarna kan hjälpa till med.

- Ja, vi hoppas ju att fler nu får upp ögonen för vad vi från landsbygden kan erbjuda vid kris. Vi kan pumpa vatten (läns-pumpar), röja vägar och ledningar från träd, röja snö...

Man kan också vara behjälplig för räddningstjänsten på andra sätt.

- Vi har specialutrustning och kan transportera räddningstjänstens och andra intressenters material i terräng, säger Peråke.

Sedan 2021 stöttar Länsförsäkringar Jönköping Maskinringens arbete ekonomiskt.

- Lantbrukarna kan komma åt terräng där tunga räddningsfordon har svårt att ta sig fram. Gödseltunnorna kan "skjuta" vatten upp till 70 meter och jag vet att räddningstjänsten sätter ett stort värde på all typ av hjälp de erbjuder, säger Jonas Ander, skadeförebyggare.

Hit ringer du!

**Maskinring Smålands larmnummer är bemannat året runt:
070 - 849 04 99**

Adress: Länsförsäkringar, Din gård, Box 623, 551 18 Jönköping
E-postadress: redaktionen@lfj.se

Telefon[illegible]

Foto Johanna Svensson

” Deras kraft golvade mig

Att vara redaktör för Din gård är bland det bästa jag vet. Detta är tredje numret jag gör sedan jag började på Länsförsäkringar Jönköping för ett år sedan och det finns inget roligare jobb än att besöka era gårdar.

I det här numret har jag tittat in hos Simon på Grenåsa och Anders i Tranås. Dessutom har jag varit med på en Säker gård-utbildning och hört kollegorna berätta om alla risker på ett lantbruk. Vilket bara ökat min respekt för den som tar sig an ett.

Inspirerande var det också att besöka UF-mässan, där unga entreprenörer visade vad de går för. Gymnasieelever som hade skapat något ur intet och nu ville få mig att köpa det. Handlingskraften lyste i ögonen. Och det som saknades i erfarenhet togs igen i passion. Kanske är det känslan av att ha sitt öde i egna händer, som ger det där extra drivet?

När jag lyssnar till Ebba och hennes kamrater på mässan, och när jag intervjuar dem efteråt, golvade jag av deras ungdom. Kraften med vilken de

vill ta sig an världen. De vill arbeta och de har arbete inom räckhåll. Men de vill också ha respekt för vad de gör. Det var härligt att se.

I nästa nummer av Din gård är det höst. Vem ska vi besöka då? Vilka nyheter ska vi berätta om? Tipsa mig gärna!

Nina Marjavaara
Redaktör
nina.marjavaara@lfj.se
0704 - 77 02 20

**Tipsa
mig!**

Vem vill du ska bli Årets matentreprenör?

**Vi söker fler förebilder för den lokala maten i Jönköpings län.
Nu kan du nominera din kandidat!**

Priset, äran och 20 000 kronor, går till en primärproducent, förädlare, samordnare, verksamhetsägare eller annan organisation som med engagemang och drivkraft producerat, tillverkat eller på annat sätt lyft betydelser av den lokala maten i Jönköpings län, 2023.

Kanske är det du själv, en bekant eller en kollega?

Finalister och vinnare utses av en jury från Lantbrukarnas Riksförbund, Hushållningssällskapet, Science Park, Smålands Turism, John Bauer Hotel/Ester Kök & Bar och Länsförsäkringar Jönköping.

Nomineringsperioden är
öppen från 1 till 31 maj.
Bara skanna QR-koden
och fyll i formuläret!

